

Dosarul nr. 2ra-1641/19

Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul central (jud. D. Fugenço)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. G. Vavrin, T. Berdilă, I. Dănăilă)

ÎNCHEIERE

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Avramia Filoti, reprezentat de avocatul Vasile Șoitu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Avramiei Filoti împotriva lui Petru Mocanu, Elenei Racoviță, Vladimir Racoviță, Consiliului sătesc Andrușul de Jos r-nul Cahul, Primarului sat. Andrușul de Jos r-nul Cahul cu privire la evacuarea din casa de locuit, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, anularea deciziei, recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului, anularea contractului de schimb și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost admis apelul declarat de Petru Mocanu, casată parțial hotărârea din 28 mai 2018 a Judecătoria Cahul sediul central și în partea casată emisă o nouă hotărâre

constată:

La 25 februarie 2016, Avramia Filoti, reprezentată de avocatul Vasile Șoitu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Petru Mocanu, Elenei Racoviță, intervenient accesoriu Primăria sat. Andrușul de Jos r-nul Cahul cu privire la evacuarea din casa de locuit, anularea contractului de schimb și încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, a depus cerere de concretizare și majorare a pretențiilor împotriva lui Petru Mocanu, Elenei Racoviță, Vladimir Racoviță, Consiliului sătesc Andrușul de Jos r-nul Cahul, Primarului sat. Andrușul de Jos r-nul Cahul cu privire la evacuarea din casa de locuit, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, anularea deciziei, recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului, anularea contractului de schimb și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 29 august 1989, la Primăria sat. Andrușul de Jos r-nul Cahul a fost înregistrată căsătoria cu pârâtul Petru Mocanu. Din căsătorie au doi copii XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX, născut la XXXXX.

A menționat că la 28 ianuarie 1992 a fost înregistrată desfacerea căsătoriei în baza hotărârii din 25 octombrie 1991 a Judecătoriei Cahul. Apoi, împăcându-se cu pârâtul, au concubinat între anii 1993-1995, 1997, 2000-2014 cu despărțiri, care, la fel, erau legate de conflicte.

A susținut că pe parcursul anilor au încercat să construiască o familie bazată pe relații de bună înțelegere, să dea o bună educație copiilor și să le asigure un trai decent, însă fără succes.

A evidențiat că au locuit și locuiesc în casa moștenită de ea prin testament de la bunelul său Ion Raru.

A mai indicat că a dobândit, în baza stagiului de muncă la Primăria Andrușul de Jos r-nul Cahul și la magazin, un teren agricol cu suprafața de 0,7111 ha, însă titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren a fost eliberat lui Petru Mocanu la 8 iunie 2000 în baza deciziei Consiliului sătesc Andrușul de Jos r-nul Cahul, adică în perioada când erau oficial divorțați, însă când duceau o gospodărie comună.

Conform legislației în vigoare, pârâtul Petru Mocanu nu poate beneficia de cotă de teren, deoarece nu întrunește condițiile impuse de lege pentru a-i fi atribuit un teren, precum și nu a fost angajat al întreprinderilor agricole și nici în sfera socială a localității.

Recent a aflat că terenul susmenționat a fost schimbat de către pârâtul Petru Mocanu pe un alt teren, fără acordul ei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 11, 12 Codul funciar, 217, 220, 315, 316, 320, 321 Cod civil, 56, 60, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, evacuarea pârâtului Petru Mocanu din casa moștenită de la bunelul său înregistrat cu nr. cadastral XXXXX, amplasată în XXXXX ce aparține eicu drept de proprietate, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat pe numele lui Petru Mocanu asupra terenului agricol cu suprafața de 0,7111, înregistrat cu nr. cadastral XXXXX amplasat în extravilanul sat. XXXXX, cu radierea dreptului de proprietate a lui Petru Mocanu din registrul de stat al bunurilor imobile, anularea deciziei Consiliului sătesc Andrușul de Jos r-nul Cahul nr. 23 din 21 martie 1999 în partea atribuirii terenului agricol cu suprafața de 0,7111 ha în contul cotei de teren echivalent lui Petru Mocanu, recunoașterea după dânsa a dreptului de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,7111 ha, înregistrat cu nr. cadastral XXXXX amplasat în extravilanul XXXXX, anularea contractului de schimb nr. 1580 din 14 februarie 2014 a terenului agricol și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 mai 2018 a Judecătoriei Cahul sediul central, a fost admisă acțiunea, a fost evacuat Petru Mocanu din bunul imobil, casa de locuit cu nr. cadastral XXXXX, amplasată în XXXXX, ce aparține cu drept de proprietate Avramiei Filoti.

A fost anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat pe numele lui Petru Mocanu asupra terenului agricol cu suprafața de 0,7111 ha cu nr. cadastral XXXXX.

A fost anulată decizia Consiliului sătesc Andrușul de Jos r-nul Cahul nr. 23 din 21 martie 1999 în partea atribuirii terenului agricol cu suprafața de 0,7111 ha în contul cotei de teren echivalent lui Petru Mocanu.

A fost recunoscut dreptul de proprietate asupra terenului agricol cu suprafața de 0,7111 ha cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în extravilanul XXXXX, după Avramia Filoti.

A fost anulat contractul de schimb nr. 1580 din 14 februarie 2014 a terenului agricol cu suprafața de 0,7111 ha cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în extravilanul XXXXX.

A fost încasată de la Petru Mocanu, Elena Racoviță, Vladimir Racoviță în beneficiul Avramiei Filoti suma de 480 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii privind evacuarea lui Petru Mocanu din imobilul, casa de locuit cu nr. cadastral XXXXX, amplasată în XXXXX, constatând că aceasta aparține cu drept de proprietate Avramiei Filoti în baza certificatului de moștenitor testamentar din 15 aprilie 1998.

La fel, instanța a constatat că anume Avramiei Filoti și nu lui Petru Mocanu urma să fie atribuit terenul agricol cu suprafața de 0,7111 ha cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în extravilanul XXXXX. Totodată, instanța de fond a stabilit că Petru Mocanu nu a fost în drept să fie parte în contractul de schimb a terenului în cauză, luând în considerație că acesta nu este subiect al dreptului de proprietate asupra terenului supus schimbului.

Prin decizia din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de către Petru Mocanu, casată parțial hotărârea din 28 mai 2018 a Judecătorei Cahul sediul central, și anume în partea contestării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, deciziei Consiliului sătesc Andrușul de Jos r-nul Cahul și contractului de schimb, recunoașterea dreptului de proprietate, cu emiterea în partea casată o nouă hotărâre prin care au fost respinse pretențiile date. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Instanța de apel a conchis asupra netemeiniciei pretențiilor privind contestarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren agricol cu suprafața de 0,7111 ha cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în extravilanul XXXXX, anularea deciziei Consiliului sătesc Andrușul de Jos r-nul Cahul nr. 23 din 21 martie 1999 în partea atribuirii terenului agricol cu suprafața de 0,7111 ha în contul cotei de teren echivalent lui Petru Mocanu, constatând că nu a fost confirmat prin probe suficiente că anume Avramiei Filoti urma să fie atribuit terenul agricol în litigiu, în condițiile în care Petru Mocanu a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului la 21 martie 1999, în perioada când era în divorț cu Avramia Filoti.

La 10 iunie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Avramia Filoti a declarat recurs împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând că aceasta este ilegală, ce vine în contradicție cu normele dreptului care guvernează speța, la emiterea deciziei au fost aplicate eronat normele de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și aplicarea unei legi care nu trebuia să

fie aplicată, a fost interpretată eronat legea, care în consecință a dus la soluționarea greșită a pricinii,.

A menționat că instanța de apel eronat a constatat, prin prisma prevederilor art. 28 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile și art. 20 alin. (1) Cod funciar, legalitatea dobândirii de către Petru Mocanu a dreptului de proprietate asupra terenului agricol cu suprafața de 0,7111 ha, nr. cadastral XXXXX amplasat în extravilanul XXXXX. În acest sens a evidențiat că lui Petru Mocanu i-a fost atribuit cota de teren în baza art. 12 Cod funciar în urma privatizării terenurilor agricole și nu l-a obținut în rezultatul unor tranzacții cu alți proprietari.

De asemenea, instanța de apel a trecut cu vederea și nu s-a expus asupra faptului că pentru atribuirea terenului în rezultatul privatizării, beneficiarii urmau să întrunească măcar una din exigențele expuse în art. 12 Cod funciar, or aceste condiții erau întrunite anume de ea, respectiv, nu le întrunea Petru Mocanu.

A evidențiat că la emiterea deciziei Consiliului sătesc Andrușul de Jos r-nul Cahul nr. 23 din 21 martie 1999, în partea atribuirii terenului agricol în litigiu, autoritatea publică locală s-a condus de tradițiile satului, și anume că toată proprietatea să fie scrisă după „capul familiei”, având în vedere că în acea perioadă locuia cu Petru Mocanu, ducând o gospodărie comună și educând doi copii.

Faptul că împreună cu Petru Mocanu au continuat traiul în comun, nu a fost negat de către reprezentantul intimatului și nici de către primarul satului Andrușul de Jos r-nul Cahul, respectiv prin prisma prevederilor art. 123 alin. (6) CPC nu necesită a fi probat.

A mai susținut că instanța de apel nu a cercetat sub nicio formă în ce temei i-a fost atribuit intimatului terenul agricol, or, reprezentantul lui Mocanu Petru nici măcar verbal nu a putut informa instanței referitor la temeiul legal pe care l-ar fi întrunit Petru Mocanu pentru a i se atribui terenul. Pe de altă parte reprezentantul nu a combătut nici măcar verbal declarațiile sale în această parte făcute la examinarea cauzei în instanța de fond, unde s-a susținut că intimatul niciodată nu a lucrat în gospodăria sătească, sfera socială, sau alte domenii legate de agricultură, acesta activând șofer la Baza Auto de Transport (ATB-19) din or. Cahul.

Prin urmare, atât intimatul, cât și autoritatea publică locală, contrar prevederilor art. 118 CPC, nu au prezentat nicio probă ce ar confirma prezența condițiilor impuse de lege la atribuirea terenului litigios lui Petru Mocanu, și doar în mod declarativ au susținut legalitatea acestui fapt, fără a dovedi circumstanțele pe care le-au invocat.

Ce ține de partea acțiunii privind anularea contractelor de dispoziție încheiate ulterior cu terenul litigios de către intimat, a remarcat că cerința de anulare a contractului de schimb este dependentă de cea de anulare a titlului și a deciziei Consiliului sătesc și urmează a fi admisă în orice caz pe cale de consecință, pentru aducerea părților în poziție inițială.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 25 martie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire

(f. d. 185), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 10 iunie 2019 în termenul legal.

La 9 august 2019, Petru Mocanu a depus referință la recursul declarat de Avramia Filoti, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

Examinând temeiurile recursului declarat de Avramia Filoti, reprezentat de avocatul Vasile Șoitu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Avramia Filoti, reprezentat de avocatul Vasile Șoitu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența

probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Avramia Filoti, reprezentat de avocatul Vasile Șoitu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Avramia Filoti, reprezentat de avocatul Vasile Șoitu împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari